

О Б Щ И Н А Е Л Е Н А

5070 гр. Елена, ул. "Иларион Макариополски" № 24
тел. (06151) 21-32, факс (06151) 25-10

e-mail: obshtina@elena.bg
web: administration.elena.bg

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА

ЗА БОРБА С ЕХИНОКОКОЗАТА

ПРИ ХОРАТА И ЖИВОТНИТЕ

Утвърдена с Решение № 36 / 11.05.2006 г.

Общинската програма за борба с ехинококозата при хората и животните в община Елена е разработена въз основа Регионална програма за контрол на ехинококозата по хората и животните. Ехинококозата е зооантропозооза, която се предава от месоядните на всички видове домашни и диви животни и на човека при общуване с носители на инвазията или чрез замърсени хранителни продукти.

Необходимостта от разработването на програмата възниква в резултат на тежките клинични и социални последици за ехинококозно болните и цялото общество-трудно и скъпо струващо лечение, профилактика и контрол. Средно на едно заболяло лице се падат около 160 дни за временна нетрудоспособност (дни на боледуване, лечение и възстановяване). Значителен брой от болелите получават трайна инвалидизация.

Анализът на данните за ехинококозата при хората за 45 годишен период показва постепенно снижение на заболяемостта за страната след стартирането на организираните контролни мерки.

През последните години случаите на кучешка тения нарастват значително и България се нарежда на едно от първите места в Европа. Най засегнати е активното население във възрастовата група 40 – 59 години. Обезпокояващо е и нарастването на заболяемостта в детска и юнушестка възраст. В близките години се очаква броят на оперираните болни да расте още. Основание за това е както тенденцията за увеличаване броя на скитащите кучета през последните 10-15 години така и съществуващата многофакторност в реализиране на ефективен противоепидемиотичен и противоепидемичен контрол.

Епидемичния процес и ехинококозата се обуславя от комплексното действие на следните фактори- биологичен, природен и социален. Основната движеща сила е социалният. Епизодично- епидемичния процес при тази лемимтоза е тясно свързан с влиянието на социалните фактори- характер и степен на развитие на животновъдството, брой на кучетата, състояние на ветеринарно- медицинския контрол и степен на развитие на екарисажната мрежа, ниво на образование и здравна култура на населението, материално състояние, миграционни процеси, характер на организация на здравеопазването, диспасеризация, размер на профилактичните и противоепизоотичните мерки за оздравяване на жизнената среда на човека.

Причинител на болестта са паразити наречени ехинококи. При своето развитие освен от крайния си гостоприемник (куче, вълк, чакал, лисица/, те се нуждаят от междинен гостоприемник) човек, селскостопански животни- овце, кози, едър рогат добитък). Със замърсената трева, зеленчуци и плодове, яйцата на кучешката тения попадат през устата в човека и домашните и диви бозайници. Човек се заразява и чрез пряк контакт с опаразитени кучета- милване ползване на

общии съдове за храна, при пиене на вода от открити и случайни водоизточници; при хранене с недобре измити ръце и др. Инкубационният период е дълъг от месеци до 10 и повече години. Болният от ехинококоза човек не е опасен за околните.

По важните причини за разпространението на инвазията през последните години и пропуските в провеждането на контролните мерки се свеждат до:

1. Частична регистрация на домашните кучета и непълен обхват с дехелминтизация;
2. Пропуските по регистрация на ехинококозата по хората. Не се спазва Наредба № 3 от 11. 02. 1997 г. за профилактиката, лечението и контрола на местните паразитози за задължително съобщаване в РИОКОЗ на всички открити случаи.
3. Липса на серологичен скрининг на контингенти с повишен риск за ранно откриване на инвазираните лица.
4. Ограничено използване на серологичните методи от лечебните заведения в диагностиката на ехинококозата.
5. Недостатъчно здравно образование за мерките за предпазване от заразяване.
6. Липса на национална програма за борба с ехинококозата в съответствие с новите реалности и със сегашните условия в животновъдството и в преструктурираното здравеопазване, която да създаде постоянно действаща система и реално провеждане на контрола на тази зооноза.

За ограничаване на инвазираността на животните и хората има два стратегически подхода- хоризонтален и вертикален. При хоризонталния усилията са насочени към обучение на хората, оздравяване на животните, хората и околната среда. При вертикалния подход се вземат мерки за оздравяване на крайния гостоприемник - кучето чрез диагностични ареколиназации и редовни дехелминтизации през 8 седмици.

С комбинирано приложение на двата подхода може да доведе до реализиране на целта за ограничаване инвазираността хората и селскостопанските животни.

Със заповед на Кмета на община Елена към общинската администрация е съставена епизоотична комисия, която действа като постоянен оперативен орган.

Цел и приоритети на програмата

Основната цел на програмата е да установи трайна тенденция към намаляване на инвазията, снижаване на заболяемостта сред хората и селскостопанските животни и произтичащите от това медико - социални и икономически щети.

Приоритетни задачи са:

- контролиране на кучешките популации;
- насочен ветеринарно- санитарен контрол;
- опазване на околната среда от инвазиране;
- профилактика и здравно образование.

**Мерки за намаляване и ликвидиране на ехинококозата
за периода 2006 –2008**

№ по ред	ЗАДАЧИ	Изпълнители	Срок	Резултати
1.	Провеждане на здравно и ветеринарно-образователна кампания сред населението	РИОКОЗ, Община	ежегодно	Повишаване информираността на населението
2.	Паспортизация с регистрация и провеждане на профилактични обезпаразитявания/на всеки 8 седмици/	Община		Намаляване процента на безстопанствени и скитащи кучета
3.	Събиране на такси на регистрираните кучета	Община		Контрол върху кучешката популация
4.	Опазване на околната среда: - Обозначаване местата за разходка на кучета; - Закупуване и поддръжка на контейнери за събиране на кучешки екскременти в местата за разходка на кучета	Община, кметства	2007	Ограничаване на възможността за създаване на природни огнища
5.	Ограничаване достъпа на кучета до детски площадки и градини	Община и ВМС	ежегодно	
6.	Извършване на клиничен преглед на рискови контингенти	ОПЛ	ежегодно	Откриване на скрита заболеваемост
7.	Диспансерно наблюдение на оперираните	<i>ОПЛ</i>	ежегодно	Откриване на ранни рецидиви
8.	Ограничаване достъпа до общински депа за отпадъци чрез ограждане на местата	Община, кметства	ежегодно	
9.	Организиране на система за взаимна информираност и анализ на епизодичната и епидемичната ситуация.	<i>ВМС</i>	ежегодно	Своевременен анализ на ситуацията по отношение на ехинококозата и при необходимост разработване на мерки.